

der er bosat på Færøerne. Indtil ikrafttrædelsen gælder reglerne i lov nr. 141 af 7. maj 1937 og lov nr. 84 af 15. marts 1939 for disse statsborgere.

§ 21.

Bestemmelserne i nærværende lov gør ingen indskrænkning i de rettigheder, som ifølge kundgørelse af 5. juli 1924 angående tilladelse for danske og islandske fartøjer til at besejle en del af Grønlands østkyst eller senere bestemmelser er eller måtte blive indrømmet danske eller fremmede statsborgere, selskaber og skibe på Grønlands østkyst med tilhørende søterritorium.

Bemærkninger til lovforslaget

Af hensyn til forslaget til lov om Den kgl. grønlandske handel, som bl. a. ophæver statshandelens hidtidige monopol på at af-tage, forarbejde og eksportere grønlandske produkter, vil det være nødvendigt at fore-tage en ændring af den nugældende lov om fangst, fiskeri og jagt i grønlandske farvande m. v. De foreslåede ændringer, som er i overensstemmelse med de i grønlandskommissionens betænkning 5, første bind, frem-satte forslag, fremgår af lovforslagets §§ 1—8.

Åbningen af Grønland for privat dansk initiativ og kapital rejser, som det nærmere er påvist i grønlandskommissionens oven-nævnte betænkning, en række problemer, idet et system med ukontrolleret eller over-vejende privat økonomisk virksomhed i Grønland må befrygtes at ville stille den grønlandske befolkning i en vanskelig situa-tion i dårlige konjunkturperioder. Yderligere vil ukontrollerede private virksomheder let få et lokalt monopol overfor den stedlige grønlandske befolkning, således at der bliver mulighed for udnyttelse af befolkningen.

Under hensyn hertil er der i overensstem-melse med grønlandskommissionens foran-nævnte betænkning i lovforslaget optaget bestemmelser vedrørende eksporten fra Grøn-land, forslagets §§ 9—11, samt en række be-temmelser, der fastsætter de nærmere be-tingelser for udøvelse af næringsvirksomhed, — detailhandel, håndværk og lignende — forslagets §§ 12—18.

Angående indholdet af lovforslaget skal man udtale, at statsministeriet i overens-temmelse med de grønlandske landsråds udtalelse af august 1948, hvorefter lands-

rådene gav deres fulde tilslutning til, at det private danske initiativ under statskontrol fik indpas i Grønland, er af den opfattelse, at der ikke vil kunne gives private erhvervs-drivende fuldstændig frie hænder til at in-vestere og foretage økonomiske dispositioner i Grønland, hvorfor den økonomiske lovgivning må pålægge de erhvervsdrivende visse begrænsninger i deres økonomiske disposi-tioner. Disse begrænsninger, der har hen-synet til den grønlandske befolkning for øje, går i første række ud på at sikre, at grøn-lænderne ikke underkastes monopolistisk udnyttelse, og at den private danske virk-somhed ikke bliver til hindring for, at den grønlandske befolkning selv efterhånden kan komme til at tage del i produktionen og dens afsætning. Endelig er der ved bestem-melsen i § 11 foreslået en ordning, som skulle gøre det muligt at afbøde konjunk-tursvingningernes indflydelse på grøn-lændernes økonomi.

Angående de enkelte bestemmelser i lov-forslaget bemærkes følgende:

Til § 1.

Bestemmelsen fastslår udstrækningen af det grønlandske søterritorium samt angiver, hvad der skal forstås ved indre grønlandske farvande.

Til § 2.

Bestemmelsen angiver, hvilke personer der har ret til at drive erhvervsmæssig fangst, fiskeri og jagt på det grønlandske land- og søterritorium, hvilket som hoved-regel er forbeholdt danske statsborgere med fast bopæl i Grønland. Statsministeren kan dog give andre danske statsborgere sådan